

DESTEK EĞİTİM ODASI İŞLEYİŞ USÛL VE ESASLARI

Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim yapılan okullarda özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için uygun ortam düzenlemeleri yapılır ve **destek eğitim odası** açılır.

(07.07.2018 Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği Madde 23-c)

(1) Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kademesinde eğitim veren okullarda tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerini sürdüren öğrenciler için il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun teklifi doğrultusunda il veya ilçe milli eğitim müdürlüklerince destek eğitim odası açılır. Destek eğitim odasında eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Eğitim alacak öğrenciler, bu öğrencilere okutulacak dersler ile öğrencilerin alacağı haftalık ders saati BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda belirlenir. Bu planlama haftalık toplam ders saatinin **%40'ını** aşmayacak şekilde yapılır.

b) Destek eğitim odasında görev alacak öğretmenlerin çalışma programları okul yönetimince yapılır.

c) Destek eğitim alacak öğrenci sayısına göre okullarda birden fazla destek eğitim odası açılabilir.

ç) Destek eğitim odasında öğrencilerin eğitim performansları dikkate alınarak bire bir eğitim yapılır. Ancak, BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda gerektiğinde eğitim performansı aynı seviyede olan öğrencilerle bire bir eğitimin yanında en fazla 3 öğrencinin bir arada eğitim alacağı grup eğitimi de yapılabilir.

d) Destek eğitim BEP geliştirme biriminin planlaması doğrultusunda okulun **ders saatleri içinde veya dışında ihtiyaç halinde haftasonu da** planlanabilir. Öğrenciye ders saatleri içinde eğitim verilecekse destek eğitim alması planlanan dersin saatinde o derse ilişkin eğitim verilir.

e) Özel yetenekli öğrencilerin yetenek alanları doğrultusunda takip ettikleri dersler destek eğitim odasında zenginleştirme ve hızlandırma yoluyla farklılaştırılarak verilir. Bu programlar öğrencilerin devam ettikleri örgün eğitim kurumlarında uygulanan eğitim programı ile bütünlük oluşturacak şekilde plânlanır ve yürütülür.

f) Destek eğitim odasında; öğrencilerin eğitim ihtiyaçları takip ettikleri eğitim programı ve öğrencilerin kayıtlı oldukları kademe esas alınarak **özel eğitim öğretmenleri, okul öncesi öğretmenleri, sınıf ve diğer alan öğretmenleri** okul yönetiminin teklifi doğrultusunda il veya ilçe millî eğitim müdürlüklerince görevlendirilir.

g) İlkokul ve ortaokullardaki destek eğitim odalarında özel yetenekli öğrencilere eğitim vermek üzere üst kademelerde görev yapan alan öğretmenleri de görevlendirilebilir.

ğ) **Okul müdürü ve müdür yardımcıları** destek eğitim odalarında görevlendirilmez.

(07.07.2018 Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği Madde 25)

Destek Eğitim Odası Nedir?

“Destek Eğitim Odası”, Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kademesinde eğitim veren okullarda **tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları** kapsamında yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin sunulan eğitim hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanmaları amacıyla özel araç- gereçler ile eğitim materyalleri sağlanarak oluşturulmuş eğitim ortamlarıdır.

Destek Eğitim Odası Açmak Zorunlu mudur?

Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim alan öğrenciler ile özel yetenekli öğrenciler için okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumlarında özel eğitim desteği verilmesi amacıyla okulun fiziki imkânları doğrultusunda destek eğitim odası açılması zorunludur.

Okullarda Destek Eğitim Odası Nasıl Açılır?

Destek eğitim odası, il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun önerisi doğrultusunda il/ilçe millî eğitim müdürlükleri tarafından açılır.

Bu kapsamda izlenmesi gereken işlem basamakları aşağıda yer almaktadır:

- İl/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulaması kapsamında okul/kuruma yerleştirilen özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için her tür ve kademedeki okul/kurumlar bünyesinde il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince destek eğitim odası açılır.
- Destek eğitim odasında eğitim alacak öğrenci sayısına göre okulda veya kurumda birden fazla destek eğitim odası açılabilir.
- Açılış onayları, açılacak her bir destek eğitim odası için ayrı ayrı olacak şekilde bir defa alınır.
- Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere yönelik okulun fizikî şartları, öğrenci sayıları, yetersizlik türleri ve yetenek alanları göz önünde bulundurularak ayrı destek eğitim odaları açılabilir.
- Fizikî şartları nedeniyle destek eğitim odası açılmayan okullarda il/ilçe millî eğitim müdürlüklerinin onayı doğrultusunda **fen laboratuvarları, resim atölyeleri, müzik odaları vb.** uygun alanlar destek eğitim odası olarak kullanılabilir.

Destek Eğitim Odasında Kimler Eğitim Görebilir?

Destek eğitim odasında, okul ve kurumlarda, kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulaması kapsamında yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler ile özel yetenekli öğrenciler eğitim görebilir.

Destek Eğitim Odasında Hangi Öğrencilerin Hangi Derslerden Ne Zaman Eğitim Alacağı Nasıl Belirlenir?

Eğitim alacak öğrenciler, bu öğrencilere okutulacak dersler ile öğrencilerin alacağı haftalık ders saati BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda eğitim öğretim yılı başında belirlenir. Bu planlama haftalık toplam ders saatinin %40'ını aşmayacak şekilde yapılır. Ancak; ihtiyaç halinde söz konusu planlama eğitim öğretim yılı içerisinde revize edilebilir. Özel eğitim ihtiyacı olan her öğrencinin ihtiyacı doğrultusunda bu eğitimden yararlanması sağlanır.

Destek eğitim odasında sunulacak hizmetler öğrencinin yararı gözetilerek uygun öğretmen sağlanması ve velinin onayı ile okulun çalışma saatlerinde (öğrencinin ders saati içinde veya dışında ihtiyaç halinde haftasonunda) planlanır. Destek eğitimi öğrencinin ders saati içinde veriliyor ise öğrencinin kayıtlı olduğu sınıfta o ders saatinde okutulan derse ilişkin eğitim verilir.

Bir Öğrenci Destek Eğitim Odasında Haftada Kaç Saat Eğitim Alabilir?

Öğrencinin destek eğitim odasında alacağı haftalık ders saati, haftalık toplam ders saatinin **%40'ını** aşmayacak şekilde planlanır.

Örneğin; haftalık 30 ders saati öğrenim gören bir öğrenci için söz konusu planlama en fazla 12 ders saati ($30 \times 40 / 100 = 12$) olacak şekilde uygulanır.

Destek Eğitim Odasında Öğrencilere Grup Oluşturularak Eğitim Verilebilir mi?

Destek eğitim odasında öğrencilerin eğitim performansları dikkate alınarak birebir eğitim yapılır. Ancak; BEP geliştirme birimi gerektiğinde eğitim performansı aynı seviyede olan öğrencilerle birebir eğitimin yanında en fazla 3 öğrencinin bir arada eğitim alacağı grup eğitimi yapılması için de karar verilebilir.

Okullarda birden fazla Destek Eğitim Odası açılabilir mi?

Destek eğitim alacak öğrenci sayısına göre okullarda birden fazla destek eğitim odası açılabilir.

Destek Eğitim Odasında Hangi Öğretmenler Görev Alabilir?

Destek eğitim odasında öğrencilerin eğitim ihtiyaçları, takip ettikleri eğitim programı ve öğrencilerin kayıtlı oldukları kademe esas alınarak **özel eğitim öğretmenleri, okul öncesi öğretmenleri, sınıf öğretmeni ve diğer alan öğretmenleri** okul yönetiminin teklifi doğrultusunda il veya ilçe milli eğitim müdürlüklerince görevlendirilir.

Destek eğitim odasında görevlendirilecek öğretmenler için, söz konusu öğretmenler destek eğitim odasında eğitim hizmeti vermeye başlamadan önce, il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunca gerçekleştirilecek planlama kapsamında il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince engel türü ve özellikleri, özel eğitim yöntem ve teknikleri ile gerekli diğer konuları kapsayacak eğitim seminerleri düzenlenir.

Sınıf Öğretmenleri Destek Eğitim Odasında Kaç Saate Kadar Görev Alabilir ve Ücretlendirme Nasıl Yapılır?

Yönetici ve Öğretmenlerin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar kapsamında yönetici ve öğretmenler dışındaki resmî görevliler ile sınıf öğretmenlerine ilköğretim, orta öğretim ve yaygın eğitim kurumlarında haftada 8 saate kadar ek ders görevi verilebilir.

(Yönetici ve Öğretmenlerin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar Madde 9 a/1)

İlkokullarda sınıf öğretmenleri, alan öğretmenlerinin derse girdiği saatlerde de destek eğitim odasında görevlendirilebilirler.

Destek eğitim odasında verilen derslerin ek ders ücreti %25 artırımlı ödenir.

Branş Öğretmenleri Destek Eğitim Odasında Kaç Saate Kadar Görev Alabilir ve Ücretlendirme Nasıl Yapılır?

Genel bilgi ve meslek dersleri öğretmenleri ve atölye ve laboratuvar öğretmenleri aylık ve ek ders ücreti karşılığı okutmakla yükümlü oldukları azami ders saatleri sayısı içerisinde kalmak kaydıyla, rutin müfredat kapsamında okuttukları ders saatlerinden varsa artı kalanı kadar destek eğitim odasında görev alabilirler.

(İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü 'nün 08.03.2017 tarihli ve 28892082-869-E.3083858 sayılı görüş yazısı)

Aylık karşılığı dışında destek eğitim odasında girilen derslerin ek ders ücreti %25 artırımlı ödenir.

Okul Yöneticileri Destek Eğitim Odasında Ders Görevi Alabilirler mi?

Okul müdürü ve müdür yardımcıları destek eğitim odalarında görev alamazlar.

(07.07.2018 tarihli Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği)

Okul Öncesi Öğretmenleri Destek Eğitim Odasında Görev Alabilirler mi?

Müfredat kapsamında ders bütünlüğü içerisinde haftada 30 saat ders okutmak durumunda olan okul öncesi alan öğretmenlerinin, bunun dışında destek eğitim odasında ayrıca ek ders ücreti karşılığında ders okutmalarının mümkün bulunmadığı değerlendirilmektedir. Ancak norm fazlası okul öncesi alan öğretmenleri aylık ve ek ders ücreti karşılığında destek eğitim odalarında haftada 30 saate kadar görev alabilirler.

(Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü 'nün 25.02.2019 tarihli ve 10096465-449-E.4011237 sayılı görüş yazısı soru-cevap eki)

Ek Ders Ücreti Karşılığı Görevlendirilen Öğretmenlere Destek Eğitim Odasında Görev Verilebilir mi?

Destek eğitim odasında görev alacak öğretmen ihtiyacının karşılanamadığı durumlarda ek ders ücreti karşılığı çalışan öğretmenlerden görevlendirme yapılabilir.

Bu öğretmenlerden haftalık girebileceği ders saatini dolduranlara (30 saat) destek eğitim odasında ders görevi verilemez.

Kar yağışı nedeniyle tatil edilen günlerde(haftaiçi iş günlerinde) yapılamayan Destek Eğitim Odası ek ders ücreti ödenir mi?

Kar yağışı nedeniyle tatil edilen günlerde(haftaiçi) yapılamayan Destek Eğitim Odası ek ders ücreti ödenir.

(Personel Genel Müdürlüğü 'nün 05.02.2019 tarihli ve 28892082-869-E.2415326 sayılı görüş yazısı)

Ancak ek ders görevi karşılığı görev yapan öğretmenlere ödenemez.

Milli bayramlara denk gelen günlerde yapılamayan Destek Eğitim Odası ek ders ücreti ödenir mi?

Milli bayramlara denk gelen günlerde yapılamayan Destek Eğitim Odası ek ders ücreti ödenir.

(Personel Genel Müdürlüğü 'nün 05.12.2019 tarihli ve 28892082-869-E.24221831 sayılı görüş yazısı)

Öğrencinin okula gelmediği günde yapılamayan Destek Eğitim Odası ek ders ücreti ödenir mi?

Öğrencinin okula gelmediği günde yapılamayan Destek Eğitim Odası ek ders ücreti ödenmez.

(Personel Genel Müdürlüğü 'nün 25.12.2018 tarihli ve 28892082-869-E.24938814 sayılı görüş yazısı)

Destek Eğitim Odasında Eğitim Desteği Alan Öğrencinin Başarı Değerlendirmesi Nasıl Yapılır?

Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin takip ettikleri programlar temel alınarak eğitim performansı ve ihtiyaçları doğrultusunda BEP hazırlanır. Öğrencilerin başarıları BEP'lerine göre değerlendirilir. BEP'te; öğrenci için gerekli destek eğitim hizmetlerinin türü, süresi, sıklığı, kimler tarafından nerede ve nasıl sağlanacağına ilişkin bilgiler yer almalıdır. Tüm ölçme ve değerlendirme süreçlerinde öğrencilerin yetersizlik türü, gelişim özellikleri ve eğitim performansları doğrultusunda süre, ortam, yöntem, cihaz ve materyallerde düzenlemeler yapılarak gerekli tedbirler alınır.

Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için merkezi sistem sınavlarında gerekli tedbirler alınır.

İşitme yetersizliği, zihinsel yetersizliği veya otizmi olan öğrenciler, her tür ve kademedeki velinin yazılı talebi ve BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda yabancı dil dersinden muaf tutulabilirler. Bu öğrenciler merkezi sistem sınavlarında, yabancı dil dersi sınavından muaf tutulurlar. Öğrencilerin yabancı dil dersinden muaf olma durumu okul yönetimi tarafından e-Okul sistemine işlenir.

Görme yetersizliği olan öğrenciler için resim, şekil ve grafik içeren sorular kabartma olarak, betimlenerek veya bu soruların yerine eş değer sorular hazırlanarak değerlendirme yapılır.

Motor becerilerde yetersizliği olan öğrenciler velinin yazılı talebi doğrultusunda motor beceri gerektiren derslerin uygulamalı bölümlerinden muaf tutulurlar.

Öğrencilere, velinin yazılı talebi ve BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda ilkokulda bir defaya mahsus olmak üzere sınıf tekrarı yaptırılabilir.

BEP geliştirme biriminde özel eğitim ihtiyacı olan öğrencinin eğitim sürecinde görev alan tüm öğretmenler yer alır ve öğrencinin genel başarı değerlendirmesinde sınıfta yapılan değerlendirmenin yanı sıra destek eğitim odasında yapılan değerlendirme sonuçları da dikkate alınır.

Destek eğitim odasında; program farklılaştırma ve bireyselleştirmeye yönelik zenginleştirme ve genişletme uygulamaları yapılır. Öğretimin farklılaştırılmasına yönelik ölçme ve değerlendirme araçları kullanılarak BEP doğrultusunda değerlendirme yapılır.

Öğrencinin destek eğitim odasında eğitim aldığı derslere ilişkin, değerlendirme süreçlerinde kullanılan ölçme araçları, çalışma kâğıtları/defterleri dönem sonu raporuyla birlikte okul idaresine teslim edilir.

Destek Eğitim Odasında Yürütülecek Eğitim Hizmetlerinin Planlaması Kim Tarafından Yapılır?

Destek eğitim odasında eğitim alacak öğrenciler ile eğitim hizmeti sunacak öğretmenlerin hangi gün ve saatlerde destek eğitim odasında olacaklarına ilişkin planlama okul yönetimince yapılır. Öğrencilerin devam takip vb. durumları okul yönetimince sınıf defteri tutulması yoluyla kayıt altına alınır.

Uygulamalı Beceri Eğitimleri Nasıl Sunulur?

Destek eğitim odasında eğitim alan öğrenciler için uygulamalı beceri eğitimi yapılması gereken derslerde BEP geliştirme biriminin görüş ve önerileri doğrultusunda, sınıf, atölye, laboratuvar vb. ortamlarda grup içinde birebir eğitim yapılacak şekilde destek eğitim hizmeti sunulabilir.

Destek Eğitim Odası İçin Alınacak Olan Malzemeler Nasıl Temin Edilir?

Destek eğitim odasında öğrencilerin eğitim performansı ve ihtiyaçları, yetersizlik türü ve yetenek alanlarına uygun araç-gereç ve eğitim materyalleri bulunur. İl/ilçe millî eğitim müdürlükleri, kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim yapılan okul ve kurumlardaki özel eğitim hizmetlerine yönelik derslik, araç- gereç gibi ihtiyaçların sağlanması için tedbir almakla yükümlüdür.

Destek eğitim odası için alınacak malzemeler okul/kurumun bağlı bulunduğu genel müdürlüğün bütçesinden karşılanır.

Destek Eğitim Odasında Sunulan Hizmetlerinin Planlanması ve Yürütülmesinde Rehberlik ve Araştırma Merkezinin (RAM) Görev ve Sorumlulukları Nelerdir?

Eğitim öğretim yılı başında okullara destek eğitim odası ile ilgili bilgilendirme yapar.

Destek eğitim odasının açılış ve işleyiş sürecinde (odanın dizaynı, BEP hazırlanması vb.) okul ve kurumlara danışmanlık hizmeti verir.

DESTEK EĞİTİM ODASINA İLİŞKİN STANDARTLAR

Destek Eğitim Odasının Fiziki Koşulları Nasıl Olmalıdır?

1. Oda genişliği 5m2 si gözlem aynası olacak şekilde en az 20 m2 olmalı
2. Yerler ve süpürgelikler, antibakteriyel, nanoteknolojik (su geçirmez, kir tutmaz, yanmaz) malzeme ile kaplanmalı
3. Güvenlik açısından kalorifer petekleri ve pencere denizlikleri ahşap malzeme, kalorifer boruları elas- tomerik kauçuk köpük ile duvarlar ise kumaş kaplı strafor ile korunaklı hale getirilmeli
4. Aydınlatma sistemleri ayarlanabilir olmalı
5. Duvarlar ve tavan ses yalıtımlı olmalı
6. Pencereleeri üstten yarım açılır (vasistas pencere) olmalı
7. Pencereleerde stor perdeler olmalı
8. Camlar temperli olmalı
9. Odada havalandırma sistemi olmalı
10. Su bazlı antibakteriyel boya ile boyanmalı
11. Prizler her duvarda olacak şekilde priz kapağı ile güvenli hale getirilmeli
12. Ses yalıtımlı akustik kapı olmalı ve kapı dışarıya açılmalı

Destek Eğitim Odasının Donanımında Neler Olmalıdır?

1. Etkileşimli tahta
2. Dizüstü bilgisayar
3. Tablet PC
4. İnternet alt yapısı
5. Projeksiyon ve projeksiyon perdesi
6. Bölünebilir (L, U şekline gelebilecek ve bireysel kullanılabilecek), yükseklik ayarlı metal ayaklı masalar ile farklı yükseklikte sandalyeler
7. Ses sistemi
8. Vestiyer
9. Bölmeli dolap
10. Kapalı dolap
11. Kolçaklı Sandalye
12. Laminatör
13. Laminatör poşeti
14. Masa
15. Raflı açık dolaplar
16. Tek taralı kitaplık
17. Figürlü pano
18. İlk yardım seti
19. Ayaklı yazı tahtası
20. Yer etkinlik minder köşesi
21. Renkli çıktı alınabilecek yazıcı,
22. PVC makinesi
23. Fotoğraf makinesi
24. İşitme engelli öğrenciler için (giriş-çıkış ve teneffüs saatlerini vb. belirten) sınıf içerisinde ve okul koridorunda ışıklı uyarılar olmalıdır.

Hazırlayan : Web'de Öğren Ekibi

Hazırlanma Tarihi : 15.09.2021

Kaynak : 03.08.2016 tarihli Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Destek Eğitim Odası Kılavuz Kitapçığı, 19.09.2017 tarihli 2017-28 Kaynaştırma/Bütünleştirme Yoluyla Eğitim Uygulamaları Genelgesi, 07.07.2018 tarihli Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği, Milli Eğitim Bakanlığı İlgili Müdürlüklerin Görüş Yazıları.